

Opgave 6 – Zuid-Amerika: Het Poopómeer in Bolivia

Bij deze opgave horen de bronnen 13 tot en met 15.

Gebruik bron 13 en het kaartenkatern.

Hieronder staan drie uitspraken over de Altiplano.

Uitspraak 1: de Altiplano is geologisch jonger dan het Hoogland van Guyana.

Uitspraak 2: de Altiplano is een voorlandbekken.

Uitspraak 3: de verwerking van gesteenten op de Altiplano vindt vooral plaats door chemische verwerking.

2p **22** Geef voor elke uitspraak aan of die juist of onjuist is.

Gebruik bron 13 en het kaartenkatern.

Dat het Poopómeer eerder opdroogde dan het Titicacameer komt niet door klimatologische verschillen tussen de gebieden waarin deze meren liggen.

2p **23** Geef vanuit de dimensie natuur twee oorzaken waardoor het Poopómeer eerder opdroogde dan het Titicacameer.

Gebruik bron 14.

Het Poopómeer is niet alleen opgedroogd door natuurlijke oorzaken. Ook menselijk handelen heeft daaraan bijgedragen.

2p **24** Geef

- een voorbeeld van menselijk handelen waardoor het Poopómeer opgedroogd is;
- een reden waarom de Boliviaanse overheid niet ingegrepen heeft om het opdrogen van het Poopómeer tegen te gaan.

Gebruik de bronnen 13 en 15 en het kaartenkatern.

Het normale weerpatroon in Zuid-Amerika wordt periodiek verstoord door El Niño. In het najaar van 2015 was het effect van El Niño zo groot dat het Poopómeer definitief opdroogde.

1p **25** Geef aan in welk jaar in bron 15 nog meer sprake was van een El Niño.

3p **26** Beschrijf in drie stappen waardoor El Niño ertoe leidde dat het Poopómeer definitief opdroogde.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.

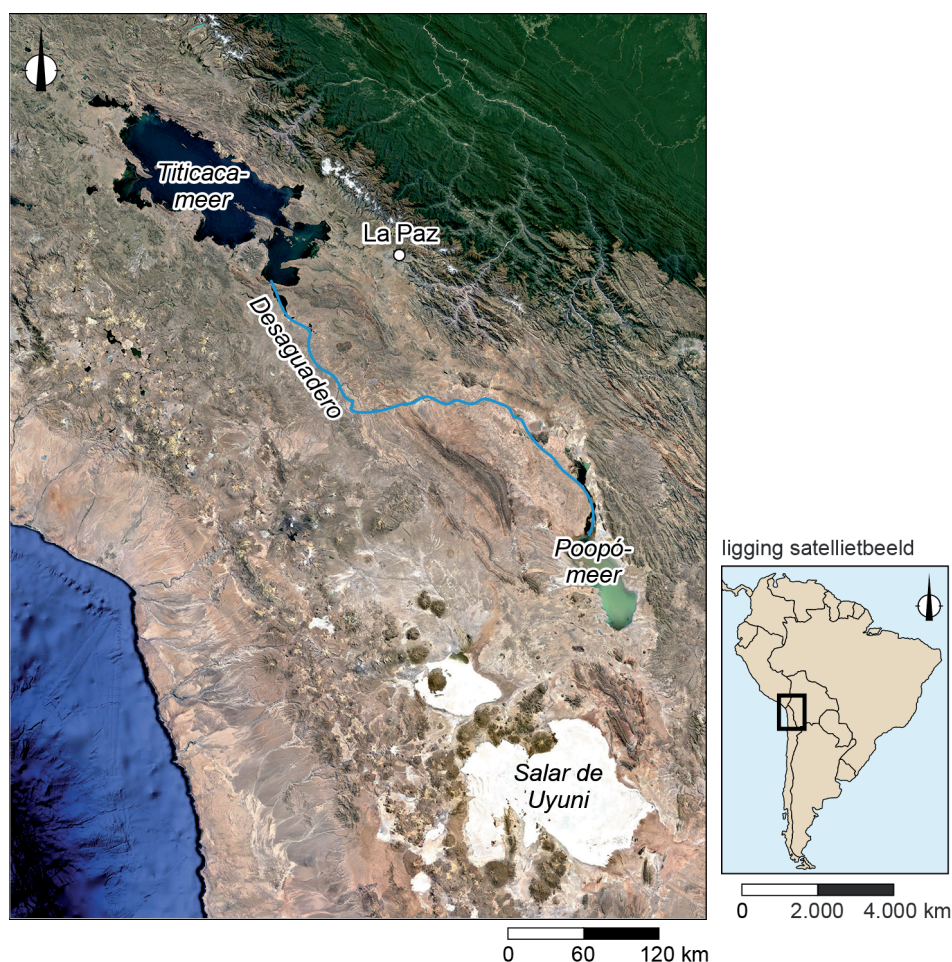
Opgave 6 – Zuid-Amerika: Het Poopómeer in Bolivia

bron 13

Het Titicacameer en het Poopómeer

De Altiplano (Hoogland van Bolivia) is een hoogvlakte in Chili, Bolivia en Peru op zo'n 4.000 meter boven zeeniveau. In deze hoogvlakte liggen het zoete Titicacameer en het sinds 2016 opgedroogde Poopómeer (een voormalig zoutmeer). Als het water in het Titicacameer hoog genoeg staat, stroomt via de rivier Desaguadero nog wel water naar het opgedroogde Poopómeer.

Satellietbeeld van een deel van Zuid-Amerika

bron 14

Quinoaplantage in Bolivia

Bolivia is een belangrijke exporteur van quinoa: een in centrumlanden steeds populairder wordend zaad dat op tarwe lijkt. 80% van de Boliviaanse quinoa wordt verbouwd in de omgeving van het Poopómeer.

bron 15

Temperatuur van de Grote Oceaan bij de evenaar tussen 140° oosterlengte en 100° westerlengte van 1986 tot en met 2022

